

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 184.

Felolvas szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Óriási vihar a parlamentben.

Nagy Vince beszéde és a szocialisták közbeszólásai miatt botrányos jelenetek játszódtak le a nemzetgyűlés keddi esti ülésén.

Budapestről telefonálják nekünk: Németh István és Ruppert Rezső felszólalása után Hedry Lőrinc (egységes párti) azt indítványozta, hogy a nemzetgyűlés zárja le a vitát. Nagy zaj tört ki az ellenzéken.

— Puccs!

— Politikai terror! — kiabáltak az ellenzéki képviselők.

Hedryvel szemben az elnök azt indítványozta, hogy a vitát hosszabbítsák meg még egy félóraig.

— Nem kell fégyelem! — ugrott fel az ellenzéki kórus.

Létay Ernő emelkedett szólásra s beszédében politikai erkölcsatlenségnek, mocsárnak nevezte a kormánypart magatartását.

Emiatt meg a jobb oldalon orkánzott végig az egységes honatyák felháborodása. Amint a zaj elcsitult, Nagy Vince, volt forradalmi belügyminiszter kezdett szólni. Beszédét így kezdte:

— Tisztelt jogfosztó társaság!

A megszólítás hangja miatt nagy vihar tört ki a kormányparton. Az elnök nem hallotta a sértő megszólítást a ezért nem utasította rendre Nagy Vincét.

Öklök emelkedtek a levegőbe s az egységspárt harciasabb fiataljai megfenyegették Nagy Vincét.

Nagy Vince: A legfontosabb szakaszát alkalmazzák a klotürt. Önök megfélemlenek arról, hogy a nemzetnek még van ökle.

Bessenyei Zsó: Vigyázzon magára! Az izgatás! Forradalmi uszítás! Micsoda tónus ez itt a törvényházban! Nagy Vincét nem hozták ki fegmájából a közbeszólások. Tovább folytatta beszé-

dét, amelyet avval fejezett be, hogy a szakasz elfogadásával a saját gyászjelentését adta ki a kormány és pártja.

Haller József beszéde közben Esztergályos János közbekiáltott: — Disznóság!

Elnöki rendreusítás után a mentelmi bizottsághoz utasították.

Rakovszki belügyminiszter elítéli Nagy Vince radikális, forradalmi hangját s azt vágja oda Nagy Vincének, hogy neki még sokat kell expialnia, vezekelnie, ha azt akarja, hogy elfeledjék forradalmi országromboló munkáját.

Nagy Vince indulatosan felcsattan s közbe kiant:

Négy évi fegyházra ítélték az após gyilkos dr Frohreich Ernőt.

Sopronból táviratozzák nekünk: A Froreich-pörben kedden délután negyed hét órakor hirdette ki Pentelényi János tanácselnök óriási közönség jelenlétében az ítéletet. Ezerint a bíróság dr. Frohreich Ernőt szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek azért, mert 1924. október 6-án éjjel az apósát, Egyedi Arturt megfojtotta s ezért a nyomatékos enyhítő körülmények figyelembe vételével négy évi fegyházra, öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak tíz évi felfüggesztésére ítélték. Az ügyész felebbezett az enyhe ítélet ellen, amit a közönség szimpathiáival fogadott.

A pénzügyminiszterium forgalmiadó ellenőrzést végző repülőbizottsága ma razziaszerűen átvizsgálta néhány bajai kereskedő könyveit.

Ma délelőtt a pénzügyminiszterium ismét kedveskedett a bajaiaknak, amennyiben forgalmiadó ellenőrzésből álló ugynevezett repülőbizottságot küldött Bajára, amely razziaszerűen, csapott le ma reggel egyes kiszemelt bajai kereskedőkre. Nem fejeletésére jött le ez a forgalmiadóvizást ellenőrző repülőbizottság Budapestről, hanem, miután ilyen repülőbizottságokat az ország minden részébe küldték, ahol már meg is kezdték a munkájukat, így

egy repülőosztag Bajára is lekerült s itt alkalmasszerűen a főúcán kinézett magának egy jó forgalmu rőfőskereskedést, a Deneberg és Társa kézműárkereskedő cég üzletét, arra ma reggel lecsapott s megkezdte a két tagu repülőbizottság a könyvek átvizsgálását. Hír szerint még több bajai kereskedőt tisztel meg látogatásával a repülőbizottság, hogy a forgalmiadó ellenőrzést elvégezze.

— Az én nevemhez nem tapadnak ingyen részvények.

Rakovszky Iván: A mentelmi védelme alatt könnyű ilyen alluziókat mondani, de ismétlje ezt meg parlamenten kívül.

Peyer Károly: Minden gazdaságra van paragrafusuk!

Ismét kitért a vihan a jobboldalon. Elnök Peyert rendreusította, majd a mentelmi elé utalta. Rakovszky Iván tovább folytatta beszédét amire a szociáldemokraták kivonultak a teremből. A beszéd befejezése után az egységes párt derűs megjegyzései közt ismét visszatértek a szocialisták az ülésterembe.

Öt perc szünet után a 14 §-t kezdték tárgyalni, amely a szavazás kötelező voltát írja elő. Hegymegi Kiss Pál felszólalás után Puky Endre előadó így módosítja a szakaszt: A szavazás kötelező ott, ahol titkos.

Örffy Imre előadó az indemnitásnak napirendre tűzését ajánlja. A szocialisták Fényes Lászlónak a hadbíróóság általi kezelése miatt a Somogyi-Bacsó-ügy napirendre tűzését javasolják. A többség az elnök indítványát fogadta el. Az ülés fél 7 órakor ért véget.

Pusztító rakéta.

Budapestről jelentik: Kedden este a Ludovica Akadémia nagy termében történelmi előképek előadására készültek. Az előadáshoz meggyújtottak egy világító rakétának a zsmorját is, de az nem fogott rögtön lobot, mibe a földre dobták. Egy katona felvette a rakétát, amelynek zsmorja végén a szikra a levegőöntkezéstől életre kapott, végigszaladt a zsmoron s egy pillanat alatt explodált a katona kezében. Egy katona súlyosan, három könynyebben sebesültek meg.

FEHÉRCIPŐK REKLÁMÁRON!

Szandálok, teniszcipők rendkívül olcsón.
Kattarinka József és Fia Cipőáruházban. Telefon 206.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz
(Központival szemben.)

OPTIKA

szemüvegek, csipetlők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.

FÉNYKÉPÉSZETI

cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezőknek külön nagybani osztály. Gyári árból nagy árengedmény.

SPORTSZEREK

footballok, football cipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények délmagyarországi egyedárusítása.

RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK

s alkatrészek, villamossági anyagok, erős és gyengeáramu szerelések legolcsóbb napi áron.

Betegápolási cikkek, gummiárúk, kötszerek „Tetra” Hygienikus babakelengyék nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

Vagyonmentő vásárt is rendeznek a felállítandó zálogházban

Egyik legutóbbi számunkban hírt adtuk már arról az új vállalkozásról, amelynek az a célja, hogy a zálogház-üzletet ismét életre keltsék Baján. László Márk bajai kereskedő foglalkozik ezzel a tervvel s a zálogház-engedélyt már meg is kapta a kereskedelemügyi kormánytól.

Az eddigi tervek szerint a zálogház a Sütő ucca 7. sz. alatti házban lesz, amely ház László Márk tulajdona. A vállalkozó zálogháztulajdonos nemcsak kimondottan zálogkölcson üzletekkel foglalkozik majd, hanem bevezeti azt a Budapesten már közismert intézményt, amiről időnként vagyonmentő akció néven számolnak be a lapok.

A vagyonmentési akciónak az a rendeltetése, hogy megszorult emberek nélkülözhető ingóságait, műtárgyokat, szőnyegeket, ruhát, képeket, arany és ezüst holmit stb., amiken tul akarnak adni, de restelnek házalni s az emberek szemébe tolni a lecsúszás külső szimbólumait, viszont azonban elköttyavetyélni sem akarják értékes műkincseket, vagy felesleges dolgokat, azok alaposan megbecsült áráimmal ezen dolgokat beszoigáltatják a zálogházba, amely minden tíz napban vagyonmentő vásárt rendezne. Az eladási árból a limitált summát kapja a tulajdonos, bizonyos százalékat a zálogintézet s ami öszszeget a limiten felül érnek el, azt a városi szegény alap javára fordítaná a zálogház.

A zálogházban egyébként minden három hónapban árverést tartanak, amikor is a ki nem váltott zálogtárgyak újra kerülnek ellicitálják s a legmagasabb ár ajánlónak eladják. Így igen sűrűn szólna meg a dob a zálogházban hagyott holmik felett, de ezenkívül is a zálogházba kapcsolt vagyonmentő akció azt eredményezné, hogy az ide beszoigáltatott holmik gyorsan cserélhetnének gazdát, ami a szegényebb néposztály, illetve a letört egzisztenciák gazdasági életébe egy kis vérkeringést viene. Az ilyen vagyonmentő vásárok megtarthatását fel kell karolni, mert

ez szociális haladás is bizonyos mértékig, mivel a holmiuktól megválni kényszerülők nem kötyavetyélhetik el dolgukat potom áron, hanem azért reális napi árat érhetnek el.

László Márknak ez a terve igen életrevaló és szimpatikus.

Azért úgy hatóságnak, mint finanszíroknak azt ajánljuk, ne görditsenek akadályokat a zálogház és vagyonmentő akció mielőbbi megvalósítása elé, hanem támogassák az ily sok oldalú vállalkozót.

KÖZPONTI KERTMOZI

Csütörtökön, június hó 25-én este fél 9 órakor.

Két szenzációs ujdonság egy műsorban.

Az Andre cirkusz attrakciój Artista dráma 6 felvonásban. — Főszerepben: MARGARETT SCHLEYEL —
Májusi álom Két kis varróleány regénye 6 f. — P.: **Henny Porten.**

Csak négy új tanító kapott oklevelet az idén a bajai tanítóképző intézetben.

A bajai tanítóképző intézetben a napokban fejeződött be a képesítő vizsga, amelyen miniszteri biztosi minőségben dr. Palinszky Ferenc miniszteri tanácsos elnökölt. Csak hat tanítójelelt hallgatta végig az ötödik évfolyamot s ezek közül is kettő megbukott még a képesítő előtt, az egyik az írásbeli, a másik a szóbeli vizsgán, úgy, hogy sikerrel csak négy praeparandista növendék tette le a képesítőt és pedig Fröschl József, Kelemen István, Tungi Pál és Turi Miklós.

Ezek számára éppen a tanítói okleveleket állította ki Amler Antal igazgató, mikor felkerestük hivatalos helyiségében. Megmutatta az új típusú okleveleket, amik egyszerűbbek és tetszetősebbek, mint a régiek hatalmas, lepedő nagyságu arkusai. Hét év óta ez a harmadik oklevél típus, mert a megszállás alatt is másféle formájú tanítói okleveleket adtak ki. Amler Antal tanítóképző intézeti igazgató ezeket mondotta munkatársunknak:

— A tanítóképzés reformja olyan, hogy a múlt négy évfolyamos kurzusával szemben most öt évfolyamos kurzust kell végigtanulnia a hallgatóságnak, ha tanítói oklevélhez akar jutni. Az idei 1924—25-ös tanév volt az első eset, amikor a négy évfolyamot végzetteknek be kellett iratkozniuk az ötödik évfolyamra is, hogy képesítőhöz juthassanak.

— Azért kerültek az idén oly kevesen képesítőre, mert egyrészt az öt évfolyamos kurzus elriasztott néhányat a tanítóképzőtől, másrészt pedig azok a diákok, akik a megszállott Bácska községeiből rekrutálódtak az intézet számára, azok a jelöltek a megszállás következtében nem jöhettek el az iskolánkba.

— Evvel szemben érdekes, hogy a jövő iskolai évre ma szerdán kezdődik a felvétel és beiratkozás s az első évfolyamra hetvenen pályáztak. Ilyen rekordjelentkezésre még abban az időben sem volt példa, amikor párhuzamos osztályok voltak az első évek számára. Persze most sem kerül be mind az iskolába, mert nálunk is numerus clausus van. Meg van szabva, hogy csak 35 növendék vehető fel az első osztályba s ugyanennyi a többi évfolyamokra. Így tehát a 70 jelentkező közül kiválogatjuk a kitűnő bizonyítvánnyal bírókat s azokat felvesszük az első kurzusra.

— Az internátust, ami a megszállás alatt sokat szenvedett s aminek rendjét a vármegyház hivatalainak az internátumba való helyezése megbolygatta, — teljesen rendbehoztuk. Hátra van még az intézet felszerelésének kiegészítése. A bajai tanítóképző intézetnek ez a most következő az 55-ik évfolyama.

Még az idén birtokba vezetik Bácskában a földhöz juttatottakat.

— Saját tudósításunk. —

Ma kérdést intéztünk az Országos Földbirtokrendező Biróság bajai működéséről Körmeny Péter gazdasági felügyelőhöz, miután ezt a kérdést állandóan napirenden tartjuk. A gazdasági felügyelő ezeket mondta:

— Azt hiszem, úgy tudom, hogy a Földbirtokrendező Biróság kiküldötte a nyár vége felé fog Bájára jönni, hogy az igénylések alapján itt is megejtse a föld igazságosabb megosztását. Tudomásom szerint Kallay István járásbíró jön Bájára, aki Bácsbokodon és Borsodon is intézte a földigénylések alapján a földhöz juttatást. Kallay bíró azért nem jöhet előbb, mert most máshová van kirendelve földigénylési tárgyalásokra.

— Azokat az igénylőket, akik részére a tárgyalások folyamán az OFB kiküldött bírója földet ítél meg, még az idén a gazdasági év kezdete előtt birtokba vezetik, hogy már ők munkálják meg a nekik ítelt, a nekik juttatott földet. Viszont most folyik azoknak a földhöz juttatottaknak az ellenőrzése, akik már egy-két év óta birtokban vannak, hogyan munkálták meg a földet, hogyan kezelik, hogyan vetik be, van-e elég gazdasági szakértelemük s hogy azon vannak-e, hogy minden talpalatnyi földet haszonképessé tegyenek. Ma utazom ki Dávodra ilyen ellenőrző köútra, csütörtökön pedig Bácsmonostorra megyek. Meg kell állapítanom az igazság kedvéért, hogy ezek a földhöz juttatottak époly jól munkálják meg a nekik ítelt földet, mint más gazdák s ezen földek hozama semmivel sem lesz kisebb, mint azon földké, amelyekből az igénylők számára kihasították.

— Azokat azonban, akiket a nyár végi bajai tárgyalások eredménye képen juttat földhöz az OFB kiküldötte, az idén nem lehetett a nekik ítelt földterületek birtokába bevezetni az idő rövidsége miatt, mivel az új gazdasági év október 1-én kezdődik.

Zürichi nyitás:
Budapest 72%.

Nincs salak!

Cséplésre I. rendű felsősziléziai

Nincs korom!

POROSZ BRIKETTET

5 és 3 kgr. kockákban raktárról
rendelés napján azonnali szállít

a legolcsóbb napi áron SÁNDOR KASZLÓ tüzelőanyag kereskedő. Feherpályaudvar.

Nincs hamu!

Telefon 228.

Tökéletes elégsé!

UNA

mozgás.

25-évköni
eszközök

Csak a
budapesti kör-

Venka.

Száma,
a Teréz utca igaz-

gülvétele.

Felépítési
BÉLA,

Herczeg
Mária,

Mesztény
Juci.

SALAMON
népével.

Ház.
Liptai Imre
Jászák: Mester
Ilona, Székely J.

SALAMON
népével.

Szenes
Juci, Székely J.

SALAMON
népével.

Amler.
Székely J.

BERCELY
SALAMON

Öfensz
Bajai.

SZENES
népével.

Comen' arte
Nagy Juci.

SALAMON
népével.

Amler.
Zsigmond Juci.

HERCEG
népével.

Az Est
Nagy Juci.

A vez
Juci.

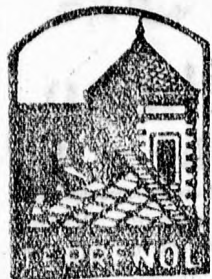
Nagy Endre
Székely J.

Bercely Mária
Mária

Amler.
Székely J.

Helyárak
23 000,
és 19000.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedőanyaga... fagyálló, tűzálló, vízáthatlan... Eladó Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár

Mész! Ézsi János és társai mészégető telepén, Szeremlei u. 74. Főüzlet: Fő uccán, a Vörös Kereszt gyógyszerár előtti téren... Kivánatra díjmentesen házhoz szállítjuk.

L. pendü manikűr Pubi hajvágás a legújabb fazonok szerint. Hajfestés minden színben. Kemény hölgyfodrász a Nemzeti mellett.

Eladó ház Bem József ucca 25. sz. alatti ujonan átalakított cseréptetős házam, amely áll három szoba, két konyha, egy 100 -öles kertből előnyös fizetési feltételek mellett szabadkézből eladó. Egy uccai lakás azonnal elfoglalható. Közvetítőt díjazok. Krausz Lajos bórkereskedő. Kossuth Lajos ucca 11. sz.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobiloknak magánjáróvá, benzinfűrészek gépeknek szivó-gézzé való átalakítást, mindenféle gépek szak-szerű javítását, henger-fúrások, tengelyek készítéséigolyócsapágyra való átalakításokat, malombengerek rovátkolá-lását, autogen hegesztést stb. legolcsóbb árban szavatossággal mellett.

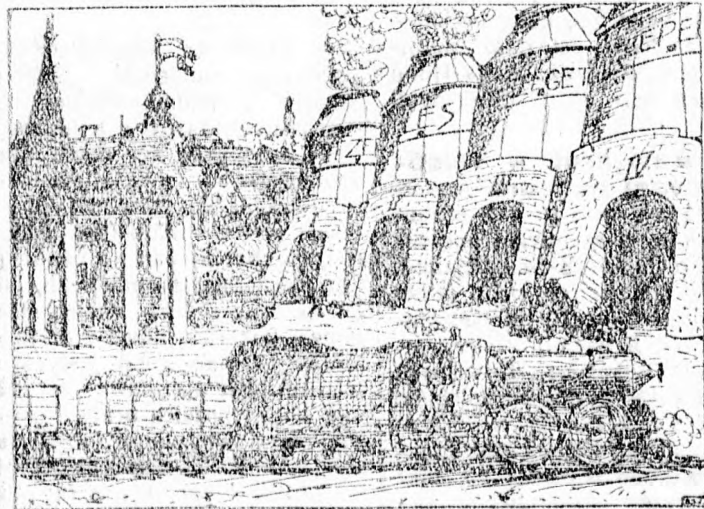
mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés Baja, Vörösmarthy Mihály ucca 3. Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordison traktorokat, mely szant, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű ekéket, eredeti Unicum Drill vetőgépeket stb, mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgéprakták, eredeti Böhler dobson, legjobb tejszeparátorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Walter magántanfolyam Budapest, VII., Rákóczi ut 51. Előkészít középiskolai, összevont magánvizsgákra, érettségire vidékieket is. Tisztviselőknek nagy kedvezmény.

Éjjeli Inspeció június 21. és június 28. ig reggeli 10 óra és vacsora 8 óra között. Gyarmati Emil

Nem kell többé házi varrónő! Mindennemű olcsó anyagból, úgymint karton, zefír, delan, 24 óra alatt mérsékelt árban, már 120.000 koronától kezdve készít. Salgóiné Möller Mici női divatterme BAJA, Altília u. 25. sz. (Vöröskereszt gyógytárral szemben.) Gyászruhák 6 óra alatt készülnek!

Saját termelésű lával égetett darabon

MÉSZ

Portland cement, retorta bakkfa-azén és kátrány fedéllemez. Állandóan kapható

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-u. 9. Vásártér. Állandóan kapható és házhoz szállítják - Telefon 121

SÜT-FŐZ-VASALI!

Díjtalan felvilágosítás a Gázgyárban.